

**KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ
PAZAR BİLGİLERİ**

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	10
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	15
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	25
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	27

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

İhracatçılarımız Kongo Demokratik Cumhuriyeti (KDC) pazarına girerken hem gümrük vergisi hem de gümrük dış engellerle karşılaşmaktadır. Gümrük vergileri yüksek olabilmekte, gümrük vergileri, katma değer vergisi ve özel tüketim vergileri, toplam değer %30'unu aşabilmektedir. Gümrük dış engeller arasında şeffaf olmayan gümrük prosedürleri, ithalat düzenlemelerinin tutarsız uygulanması, sık sık yapılan düzenleyici değişiklikler ve yolsuzluk yer almaktadır. İhracatçılarımız limanlarda yaşanacak gecikmelere hazırlıklı olmalı ve deneyimli bir gümrük müşavirinden yardım almalıdır.

KDC'de gümrük tarifesi oranları temel ihtiyaçlar için uygulanan %5'ten nihai ürünler için uygulanan olan %20'ye değişmekte olup lüks mallar için daha yüksek oranlar uygulanmaktadır. Çoğu ithalata %16 oranında katma değer vergisi uygulanmaktadır. Yatırım projelerinde kullanılan bazı makine ve ekipmanlar gümrük vergisi muafiyetinden yararlanabilir. İthalatçılarının en güncel tarife çizelgesine bakmaları gerekmektedir. Transit halindeki mallar vergilendirilmez ancak idari ücretlere, elleçleme maliyetlerine ve banka masraflarına tabidir.

KDC'de 2.500 dolar veya daha yüksek olan ithalat sevkiyat öncesi denetime tabidir. İhracatçılar, sevk öncesi denetim için yetkilendirilen BIVAC'a, sevk edilecek malların ayrıntılı bir açıklamasını ve teftiŐi kabul eden bir beyan içeren bir fatura sağlamalıdır.

Sevkiyat öncesi denetim süreci Şu şekilde işlemektedir:

- İthalatçı ihracatçıdan proforma fatura alır,
- İthalatçı faturayı ithalat lisansı almak üzere yetkili bir ticari bankaya sunar,
- İthalat lisansının onaylanmasından sonra, ithalatçı BIVAC'a sunar,
- BIVAC ithalat lisansına bir kod numarası atar,
- Kod numarası ihracatçı ülkede bir BIVAC ofisine aktarılır,
- OCC (Office Congolais de Contrôle) adına, BIVAC malların sevkiyat öncesi denetimini yapar,
- BIVAC, proforma faturada beyan edilen kalite, miktar ve değer aynı olduğunu ve uluslararası standartlara uygun olduğunu doğrular,
- Doğrulamanın ardından, ihracatçı ülke BIVAC ofisi bir onay belgesi verir ve KDC'deki BIVAC aracılığıyla ithalatçıya sunar.

Doğrulama sertifikası, tedarikçinin fatura numarasını, konşimento numarasını, ithalat lisans numarasını ve ürün miktarının onayını içermelidir. Doğrulama sertifikası CIF'i belirler. Sertifika doğrulandıktan sonra CIF miktarı DGDA tarafından deęiŐtirilemez. OCC, ithal edilen malların (FOB) değerinin %2'sini almaktadır. Hizmetleri karşılığında, BIVAC ithal edilen malların FOB değerinin %0,75'ini OCC'den almaktadır. Hem OCC hem de DGDA, tüm belgelerin Fransızca olmasını zorunlu kılmaktadır. Buna ek olarak, ticari bir fatura, paket listeleri, konşimento, ithalat lisansı, proforma fatura, nakliyecinin ihracat beyanı, sigorta sertifikası ve genellikle menşee belgesi de gereklidir.

Aşağıdaki ürünler sevkiyat öncesi denetimlerden muaftır:

- FOB değeri 2.500 doların altında olan ithalat,
- Canlı hayvanlar,
- Taze yumurta,
- Meyve,
- Sebze,
- Balık ve et,
- Taze veya soğutulmuş gıdalar,
- Gazeteler ve süreli yayınlar,
- Ticari değeri olmayan parseller,
- Ticari örnekler,
- Kişisel hediyeler,
- Yabancı hükümetler, uluslararası kuruluşlar veya özel kişiler tarafından afet yardımı için sağlanan yardımlar, bağışlar,

Diplomatik kuruluşlar, Birleşmiş Milletler veya gümrük vergisi muafiyeti olan diğer STK'lar tarafından kendi kullanımları için ithal edilen mal ve hediyeler.

Gümrük Vergileri

Gümrük idaresi, KDC'nin Gümrük ve Tüketim Vergileri Genel Müdürlüğü ("Direction Générale des Douanes et Accises"- DGDA) tarafından yönetilmektedir. Ne yazık ki sabit prosedürlerden bahsetmek mümkün değildir. Kısa sürede ya da kişiye bağlı olarak değişebilmektedir. İthalatçıların beyan, ödeme ve mal çekme işlemleri için lisanslı gümrük müşavirleri kullanmaları gerekir. İthalatçılar sonradan denetime tabi tutulabilir.

Şubat 2022'de KDC, kıta genelindeki Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Anlaşması'nı (AfCFTA) onaylayan 42. ülke olmuştur. KDC, AfCFTA'yı Mart 2018'de imzalamış ve Ulusal Meclis Nisan 2021'de anlaşmayı onaylamıştır. Anlaşma, üye ülkeler arasında ithalat ve ihracatı kolaylaştırmayı, düşük veya sıfır gümrük tarifeleri, serbest pazar erişimi ve piyasa bilgisi sağlamayı ve ticaret engellerini ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır.

KDC'nin gümrük tarife yapısı (ithalat vergileri) şu üç oranı içerir:

- Ekipman ürünleri, hammaddeler, tarım ve veterinerlik malzemeleri ve monte edilmemiş ekipman için %5,
- Fazlaca tüketilen gıda maddeleri, endüstriyel girdiler, yedek parçalar, hastane ve engelliler gibi sosyal hizmetler için gerekli ürünler %10,
- Giyim, mobilya, sigara ve diğer mamul ürünler için %20.

Ancak, posta pulları, mali pullar, damga değeri olan kağıtlar (nominal değeri olan), merkez banknotları ve unvanları KDC'deki ithalat vergilerinden muaftır.

Aşağıdaki kategorilere muafiyetler verilmiştir:

- Büyükelçiliklerin, konsoloslukların ve uluslararası kuruluşların resmi kullanımı için ithal mallar,
- Diplomatik temsilcilerin, konsoloslukların ve uluslararası devlet memurlarının kişisel kullanımı için ithal edilen mallar,
- İkili ve çok taraflı iş birliği projeleri çerçevesinde bağış veya geri ödenebilir nitelikte olmayan ithal mallar,
- Çimento ithalatının yanı sıra tarım sektörü ekipmanı (geçici olarak zaman zaman çimento ithalatına geçici kısıtlamalar uygulanmasına rağmen) ithalat vergilerinden muaftır,
- Farmasötik ekipman ve girdilerin ve tıbbi malzemelerin ithalatında bu ürünlerin CIF değeri için %2'lik bir tercihli oran uygulanır.

Tarifelere ek olarak, çoğu devlet kurumu tarafından ithal edilen mallar üzerinde sınırı veya koordinasyonu olmayan çok sayıda vergi toplanmaktadır. Bu vergiler standart değildir.

İthal mallar için resmi tarifelere ek olarak, ithalatçıların mal ve hizmetler için ödediği ek vergi %0,59 ile 40 arasında değişmektedir.

İç Vergiler ve Oranları

Hükümet 1 Ocak 2012 tarihinde katma değer vergisi (KDV) getirmiştir. KDV %16 olarak sabitlenmiştir.

Aşağıdaki mallar KDV'den muaftır:

- Kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından sosyal, spor, kültürel, dini, eğitimsel ve hayır amaçlı olarak ithal edilen mallar,
- Resmi mühürlü kağıtlar,
- Tıbbi tesisler veya akredite kuruluşlar tarafından ithal edilen organlar, protez cihazlar ve insan kanı,
- Bakanlık kararname kapsamındaki farmasötik ürünler ve girdiler ve tıbbi malzeme,
- Balıkçılık ekipmanı,
- Madencilik ve petrol şirketleri tarafından maden arama, arama ve araştırma için ithal edilen ekipman, malzeme ve kimyasallar,
- Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından belirlenen kotaya göre, diplomatik misyonların, konsoloslukların ve uluslararası kuruluşların resmi kullanımı için ithal edilen mallar,
- Endüstriyel veya ticari amaçlarla değil, göç eden veya KDC'ye yerleşmek üzere geri dönen kişilerin kişisel kullanımı için ithal edilen mobilyalar,
- Ölen bir kişinin KDC'de yaşayan bir kişiye verdiği mirastan mallar,
- Cenaze ekipmanı,
- Deneysel olarak kullanılan ürünler,
- Devlete, illere, merkezi olmayan bölgesel kuruluşlara ve kamu kuruluşlarına sunulan bağışlar, vasiyetler veya bahşişler,
- Gümrük kodu uyarınca vergilerden muaf olan yolcu bagajları.

Ana vergi tahsilat kurumları şunlardır:

- Direction Générale des Douanes et Accises (DGDA),
- KDC Gümrük İdaresi, Endüstriyel Teşvik Fonu (FPI),
- Deniz Taşımacılığı Yönetimi Ofisi (OGEFREM),
- Ulusal Ulaştırma Ofisi (ONATRA),
- Vergi Otoritesi (DGI),
- İdari Gelirler Genel Müdürlüğü (DGRAD),
- Kongo Standartlar Ofisi,
- İthalat-ihracat kontrol ajansı L'Office Congolais du Contrôle (OCC).

DGDA, tarifeleri ve görevleri KDC'nin tarife programı kapsamında belirlenen oranlara göre değerlendirir ve toplar. OCC, 2.500 doları aşan tüm ithalatın CIF değeri için %2 vergi (ad valorem) artı bir ton mal başına 5 dolar ek ücret talep eder ve 2.500 dolardan az olan ithalatlar için kayar ölçek kullanır. Gümrüksüz mal ithalatçıları, şirketin kendi kullanımı ve tüketimi için nominal bir miktar ödemek zorundadır.

KDC - Yasaklanmış ve Sınırlandırılmış İthalat:

İthalatı yasak maddeler arasında sahte para, müstehcen yayınlar, uyuşturucular ve bazı ilaçlar, patlayıcı öncüller ve kimyasallar ile ambargo altındaki ülkelerden gelen mallar yer alır. Ateşli silahlar ve mühimmat İçişleri Bakanlığı'ndan özel izin gerektirir. Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler veterinerlik şartlarını karşılamalı ve önceden izin gerektirebilir.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Ticaret anlaşmalarına ilişkin KDC'nin üye olduğu bölgesel ve uluslararası kuruluşlar arasında Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA), Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC), Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO), Afrika Bölgesel Standardizasyon Örgütü (ARSO) ve Doğu Afrika Topluluğu (EAC) bulunmaktadır. Bu kuruluşların tümüne üye olmasına rağmen, KDC tek tip standartların uygulanmasında diğer ülkelerin gerisinde kalmıştır. Güncel standartlar yasaının eksikliği, standartları uygulayacak kaynakların yetersizliği ve eğitimli personel eksikliği ve yolsuzluk nedeniyle KDC'de standartların uygulanması zayıftır. KDC'deki standartlar, testler, etiketleme ve sertifikasyon gerekliliklerinin ülkemizin KDC'ye ihracatı üzerinde çok az etkisi bulunmaktadır.

Office Congolais de Controle (OCC), tüm malların kalite, miktar ve uygunluk kontrollerini, tüm numunelerin ve ürünlerin analizlerini ve tüm ekipman ve işlerin teknik denetimlerini gerçekleştirir. Yeniden satış için satın alma haricinde, yasal faaliyetiyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili herhangi bir işlemi gerçekleştirebilir. OCC, SADC bölgesel Akreditasyon Derneği'nin (SADCAS) bir üyesidir ve bu dernek de Uluslararası Laboratuvarlar Akreditasyon İşbirliği (ILAC) tarafından akredite edilmiştir. OCC ayrıca, Kongo mevzuatına uygun olarak tüketiciler ve üreticiler arasındaki etkileşimi teşvik ederek tüketicileri korumaktan sorumlu ulusal metroloji, standardizasyon ve sertifikasyon kuruluşudur.

Dış Ticaret Bakanlığı standartlar ve uygunluk değerlendirmelerinden sorumludur. Bir ISO üyesi ajans olan OCC, Dış Ticaret Bakanlığı'nın gözetimi altında faaliyet gösterir ve standartlar

geliştirmek ve ihracat ve ithalat konusunda uygunluk değerlendirmeleri yapmaktan sorumludur.

Maden Bakanlığı, kendi standartlarını belirleme konusunda yetkilidir. Altın ve elmas sertifikasyonu ile görevlendirilen Centre d'Expertise, d'Evaluation et de Certification (CEEC) adlı sertifikasyon kuruluşuna sahiptir.

Tarım Bakanlığı Hayvan ve Sebze Karantina Servisi (SQAV), KDC'deki hayvansal ve bitkisel ürünler üzerinde sıhhi ve bitki sağlığı (SPS) önlemlerinin uygulanmasından sorumludur. SQAV, veteriner hekimler, ziraat mühendisleri, teknik mühendisler ve diğer uzmanlardan oluşan bir personele sahiptir. SQAV, OCC, DGDA ve Göç Genel Müdürlüğü (DGM) dâhil olmak üzere ulusal sınırlarda teftiş yürüten birkaç kamu kuruluşundan biridir.

KDC gıda maddeleri için "Codex alimentarius"u uygulamaktadır. Kodeks ithalata uygulanır, ancak OCC laboratuvarında yeterli ekipman bulunmaması nedeniyle ihracata uygulanmaz. Ancak uygulamada, çoğu ithalat belirli standartları karşılamaya gerek kalmadan ülkeye kabul edilmektedir. Sık görülen siyasi müdahalenin bir sonucu olarak, OCC çoğu zaman tarımsal gözlemci olarak görevini yerine getiremez.

OCC, KDC'de standartları aktif olarak geliştiren ve uygulayan ve Ticaret Bakanlığı altında faaliyet gösteren ithalat ve ihracat konusunda uygunluk değerlendirmeleri yapan tek hükümet organıdır. Yerel araştırma kurumlarına ve üreticilerine, ticaret odalarına ve tüketici sendikalarına danışır, ancak yıllık standart planı yoktur. Kongo Kontrol Ofisi (OCC), tüm malların kalite, miktar ve uygunluk kontrollerini gerçekleştirir, tüm numune ve ürünleri analiz eder ve tüm ekipman ve işlere teknik inceleme yapar. Yeniden satış amacıyla satın alma dışında, yasal faaliyet alanıyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili her türlü işlemi gerçekleştirebilir.

OCC, Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İşbirliği (ILAC) tarafından akredite edilen SADC Bölgesel Akreditasyon Birliği'nin (SADCAS) bir üyesidir. OCC ayrıca, Kongo mevzuatına uygun olarak tüketiciler ile üreticiler arasındaki etkileşimi teşvik ederek tüketiciyi korumaktan sorumlu ulusal metroloji, standardizasyon ve sertifikasyon kurumudur.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Ürün etiketleri Fransızca olmalı ve ürün adı, menşe ülke, miktar, üretim veya son kullanma tarihi (bozulabilir ürünler için) ve üretici veya dağıtıcının adı ve adresini içermelidir. Elektrikli ürünlerde voltaj ve frekans (220 V/50 Hz) belirtilmelidir. Farmasötik ürünler Sağlık Bakanlığı'na kayıtlı olmalı ve Fransızca talimatlar içermelidir. Göndericiler, tehlikeli veya kısıtlı maddelerin etiketlenmesi, paketlenmesi ve sevkiyatı için Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA), Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) ve ABD düzenlemelerine uymalıdır.

Teknik Engeller

Pazara girerken hem gümrük vergisi hem de gümrük dışı engellerle karşılaşmaktadır. Yavaş, kafa karıştırıcı ve kişiye göre değişen gümrükleme süreci de bir diğer engeldir.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

Kongo ekonomisinin büyük bölümünde olduğu gibi, ülkedeki ticaret engellerinin çoğu karmaşık düzenlemelerden, birbiriyle örtüşen çok sayıda idari kurumdan ve düzenlemelerin uygulanmasından sorumlu yetkililerin sıklıkla kapasite ve kontrol eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin ticari konularda yasal yetkiye sahip birden fazla kurumu vardır. Şirketler gerekli imzaları almakta zorluklarla karşılaşmaktadır ve düzenlemeler karmaşık ve yetersiz bir şekilde kodlanmış durumdadır. Düzenlemelerin uygulanması ülke genelinde büyük farklılıklar göstermektedir. Yolsuzluk yaygın bir durumdur ve ticari konuların çok sayıda yetkiliyle uzun süreli müzakereler gerektirmesi yaygındır. Pek çok yasa, özellikle il düzeyinde tam olarak veya tutarlı bir şekilde uygulanmamaktadır. Bazıları çelişkilidir. Sonuç olarak, birçok yerel tüccar, malların hareketini hızlandırmak için kendi özel ağlarına sahiptir.

Önemli bir ticari engel, yavaş ve kafa karıştırıcı gümrükleme sürecidir. GDPR, uluslararası yardımla, malların hareketini kolaylaştırmak için çeşitli teknik ve reformları uygulamak üzere çalışmaya devam ediyor. Hükümet, ithalat, ihracat, transit ve aktarma operasyonları ve süreç verileri için idari prosedürleri kolaylaştırmak amacıyla Dış Ticaret için İntegral Tek Pencere'yi kurdu: "Guichet Unique Intégral pour le Commerce Extérieur (GUICE veya 'Guichet Unique' olarak anılır)". GUICE, malların ithalatı, ihracatı, transiti ve aktarılmasıyla ilgili tüm formaliteleri yerine getirmek için bilgileri standartlaştırıp belgeleri tek bir giriş noktasında birleştirerek dış ticaret ve malların taşınmasıyla ilgili taraflar arasındaki işlemleri kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. GUICE'nin amacı dolandırıcılığı azaltmak, vergi tabanını artırmak, gümrük masraflarını birleştirmek ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin iş ortamını iyileştirmektir.

GUICE, malların ithalatı, ihracatı ve transitiyle ilgili olarak kullanıcılar tarafından sağlanan bilgileri seçmek, sıralamak ve filtrelemek için kullanılır. Bilgiler toplanıp derlendikten sonra sistem, bunu hedeflenen alıcılara (kamu ve özel operatörler) kesin bir sırayla gönderir ve kullanıcıya borçlu olunan vergilerin ayrıntılarını içeren tek bir fatura gönderilir. Guichet Unique Integral'in Kisangani, Kinşasa, Lubumbashi, Boma, Goma ve Matadi'de ofisleri bulunmaktadır.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin Gümrük ve Tüketim Genel Müdürlüğü - "Direction Générale des Douanes et Excises" (DGDA), işlem hacminin yüzde 95'inden fazlasını temsil eden 27 gümrük ofisine sahiptir. SydoniaWorld yazılımının kullanılması, gümrük gelirlerinin doğrudan tahsil edilmesine olanak tanır, böylece dolandırıcılık azalması ve devlet gelirlerinin artması umulmaktadır.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları (başvuru belgeleri ve yetkili merci vb.)

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde fikri mülkiyet hakları yasal olarak korunmaktadır, ancak mevzuatın uygulanması sınırlıdır. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin fikri mülkiyet yasaları 1980'lerden kalmadır ve halen yürürlüktedir. Bununla birlikte, uygulama zayıftır ve fikri, sınai hakların hırsızlığı yaygındır. Ülke, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) gibi uluslararası kuruluşlarla bir dizi ilgili anlaşmaya imza atmıştır ve Ticaretle İlgili Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması'na (TRIPS) tabidir. Fikri mülkiyet için asgari standartlar belirleyen çeşitli uluslararası anlaşmalara resmi olarak taraf olmasına rağmen, düşük kapasite ve tüketiciler ve işletmeler arasında farkındalık eksikliği nedeniyle uygulama problemlidir.

Dağıtım Kanalları

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Afrika'nın en büyük Frankofon ülkesidir. Geniş doğal kaynaklara sahip Kongo Demokratik Cumhuriyeti, %40'ından daha azı kentsel alanlarda yaşayan yaklaşık 105 milyon nüfusa sahiptir. 80 milyon hektar ekilebilir arazi ve 1.100'den fazla listelenmiş mineral ve değerli metal ile KDC, kıtadaki en zengin ekonomilerden biri olma potansiyeline sahiptir. Eğer sınır çatışmalarının, siyasi istikrarsızlık ve kronik yolsuzluğun üstesinden gelebilir, yönetimi geliştirebilirse Afrika'nın büyümesinin itici gücü olacak bir ülke konumuna gelebilir.

Uzun bir çatışma, siyasi çalkantı ve istikrarsızlık geçmişi ile otoriter yönetim, Kasım 2021'den bu yana Doğu Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde M23 aktivizminin yeniden canlanmasıyla daha da kötüleşen ciddi ve devam eden bir insani krize yol açmıştır. 2025 Ocak ayı itibarıyla M23 hareketinin Kuzey ve Güney Kivu Eyaletlerinde ilerlemesi, milyonlarca insanın yerinden edilmesine, yüzlercesinin öldürülmesi ve cinsel şiddete maruz kalmasına neden olarak zaten kötü olan insani krizi daha da kötüleştirmiştir. Ülke, 2003 yılında Kongo savaşlarının sona ermesinden bu yana şiddet ve istikrarsızlık döngüsünün içinde bulunmaktadır.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti, ülkenin 26 eyaletine dağılmış 100 milyondan fazla insanın yaşadığı geniş bir pazara sahiptir.

Ülkenin, önemli ticari veya endüstriyel temellere sahip büyük nüfus merkezleri etrafında yoğunlaşmış üç ana ekonomik merkezi bulunmaktadır:

– Kinşasa ve Kongo Central İlleri:

Kinşasa, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin en kalabalık şehri ve siyasi ve ekonomik başkentidir. Canlı bir ekonomik merkezdir. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren yabancı şirketlerin ve Kongolu işletmelerin kurumsal merkezlerinin çoğu Kinşasa'da bulunmaktadır. 2025 yılı itibarıyla metropol alanının tahmini nüfusu 20 milyon olan Kinşasa, Kahire ve Lagos'tan sonra Afrika'nın üçüncü büyük ve dünyanın Fransızca konuşulan en büyük metropolüdür. Kongo Central, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde denize doğrudan erişimi

olan tek eyalettir. Kinşasa'nın yaklaşık 273 km güneybatısında bulunan Matadi, eyaletin başkenti ve en büyük şehri olup ülkenin en önemli limanına ev sahipliği yapmaktadır.

– Haut-Katanga, Kasai ve Lualaba Eyaletleri:

Bu eyaletler, Angola ve Zambiya sınırındaki eski Katanga eyaletinin güney yarısını da içeren güneydeki ekonomik merkezi oluşturur. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin ikinci büyük şehri olan Lubumbashi, dünyanın en büyük bakır yataklarından birinin yakınında yer almakta, dolayısıyla bölgede çok sayıda yerli ve yabancı şirket bulunmaktadır. Kinşasa'nın aksine Lubumbashi, Lualaba ve Haut-Katanga eyaletlerindeki diğer bazı önemli şehirler Güney Afrika demiryolu ağına bağlıdır.

– Kuzey Kivu, Güney Kivu, Ituri, Bas-Uele, Haut-Uele ve Tshopo illeri:

Ruanda sınırındaki Bukavu ve Goma şehirlerinden başlayarak batıdaki nehir limanı kenti Kisangani'ye ve Bas-Uele ve Ituri'deki altın madenlerine kadar uzanan bu ekonomik faaliyet alanı, ülkenin üçüncü ekonomik merkezini oluşturmaktadır. Bölge, Kongo Demokratik Cumhuriyeti hükümetine ve birbirlerine karşı savaşan çeşitli silahlı gruplar nedeniyle kronik bir istikrarsızlıkla karşı karşıyadır. Ruanda ve Uganda gibi komşu devletlerle yaşanan sorunlar son otuz yılda da etkisini devam ettirmiş ve son olarak 2025 Ocak ayında M23 isyancılarının Kuzey ve Güney Kivu Eyaletlerini işgaliyle sonuçlanmıştır. Zorlu koşullara rağmen bölgede bulunan kobalt, altın ve elmas gibi çok sayıda endüstriyel ve zanaatkar madencilik imkânı hala yerli ve yabancı yatırımcıların ilgisini çekmektedir.

Gelir getirici yerli ve yabancı özel yatırımları teşvik etmek amacıyla Kongo hükümeti ZONE ECONOMIQUE SPECIALE (ZES) oluşturmuştur. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin Maluku'da şu anda kurulma aşamasında olan bir pilot Özel Ekonomik Bölgesi bulunmaktadır. Kongo hükümetiyle sözleşme imzalayan geliştirici, kısa vadede Bölgenin altyapısının inşasına başlayacak. Hükümetin politikası gereği Sanayi Bakanlığı aracılığıyla diğer Özel Ekonomik Bölgelerin inşası için birkaç yer daha belirlenmiş olup, yatırımcı (geliştirici) aranmaktadır. Bunlar: Oriental Bölgesi, Katanga Bölgesi ve Equateur Bölgesi'dir.

KDC okyanusa çok küçük bir kıyısı bulunan coğrafyası nedeniyle sınırlı sayıda geleneksel anlamda limana ve birkaç iç nehir limanına sahiptir. Kongo Central eyaletinde bulunan Matadi Limanı Demokratik Kongo'nun ana ve en büyük limanıdır, ülkenin en önemli ithalat ve ihracat noktasıdır. Atlas Okyanusu'ndan yaklaşık 150 km içeride, Kongo Nehri üzerinde KDC'nin ana limanı olarak işlev görür ancak buradan Kinşasa'ya ürünlerin nakli büyük ölçüde kara yolu ile sağlanmakta, bazen ayları bulabilmektedir. Kinşasa-Matadi demiryolunun 2025 yılında 5 yıl aradan sonra tekrar faaliyete geçmesi yük ve insan taşımacılığı açısından büyük umutlarla karşılanmış olmakla birlikte henüz beklentileri karşılayacak işlevselliğe sahip olmadığı kısa sürede anlaşılmıştır.

Boma Limanı ülkenin ikinci büyük limanıdır. Kongo Nehri'nin sağ kıyısında inşa edilen liman, 685 metre uzunluğundadır ve dört rıhtımla donatılmıştır. Matadi Limanı'na göre sınırlı kapasiteye sahiptir ve esas olarak iç nehir trafiğini destekler. Boma Limanı'nın tesislerini modernize etme ve geliştirme çabaları, çeşitli kargo türlerini taşıma kapasitesini ve verimliliğini artırma çalışmaları devam etmektedir. Şu anda inşası devam eden Banana Limanı, Atlantik

Okyanusu kıyısında yer aldığı için geleneksel anlamda bir deniz limanı niteliği taşıyacaktır. Projenin ilk fiziksel fazı için Portekizli Mota-Engil ile çalışmayı seçen BAE'li DP World limanın 2027 başında faaliyete başlayacağını duyurmuştur.

Lojistik alanında bir diğer önemli girişim olan Lobito Koridoru projesi, Angola'nın Lobito limanından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki ve Zambiya'daki madencilik bölgelerine kadar uzanan 1.300 km'lik bir demiryolu ve altyapı projesidir. Güney Afrika genelinde ticareti, sanayileşmeyi ve bölgesel entegrasyonu teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Proje, kobalt ve bakır gibi minerallerin taşınması için alternatif bir rota sunarak bölgedeki mineral tedarik zincirlerinin çeşitlendirilmesine yardımcı olabilir.

Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Afrika Kalkınma Bankası ve özel sektör konsorsiyumlarından 10 milyar ABD dolarını aşan çok taraflı yatırımlarla desteklenen Koridor, yalnızca ticaret bağlantılarını güçlendirmekle ve çeşitlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda endüstriyel merkezler, tarımsal işleme bölgeleri ve yenilenebilir enerji değer zincirleri için fırsatlar yaratacaktır. Lobito Koridoru projesiyle, üç ülkeyi birbirine bağlayan ulaşım altyapısı tam olarak faaliyete geçtiğinde hat Zambiya, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Angola için ihracat fırsatlarını artıracak ve vatandaş hareketliliğini teşvik edecektir. Koridor, ortalama ulaşım sürelerini önemli ölçüde azaltacak, gelecekteki maden aramacılığının yanı sıra metallerin, tarım ürünlerinin ve diğer emtiaların ihracatı için lojistik maliyetlerini ve karbon ayak izlerini azaltacaktır.

2015 yılına kadar Çin'in büyük ölçüde finansman sağladığı proje 2022 yılı sonrası altyapı ve kritik mineraller stratejilerinin parçası olarak ABD'den büyük ölçüde finansman almaya başlamıştır. Şu an yıllık taşıma yükü 125.000 ton civarında olan koridorun tam işlerlik kazandığında yıllık milyon tona yakın yük taşınması umulmaktadır. KDC'nin dağıtım sistemi hem modern hem de geleneksel düzeyde işlemektedir, ancak 2008-2009 ekonomik krizi ve ekonomik faaliyetin kayıt dışı sektöre kayması bu ayrımları bulanıklaştırmıştır. Birçok firma, işlerinin en azından bir kısmını gayri resmi kanallar aracılığıyla yürütmektedir. ~~Çoğu sektör az sayıdaki büyük ticari aktörlerin hakimiyeti altındadır. Geleneksel tüccarlarla çalışan veya KDC'nin orta ve alt sınıflarına hizmet veren artan sayıda küçük ve orta ölçekli işletme vardır.~~

KDC'de iş yapmak isteyen şirketler için yerel bir acente veya distribütör kullanılması tavsiye edilir. Yerel ortaklar, düzenleyici gereklilikleri aşma, hükümet yetkilileriyle etkileşim kurma ve dağıtım ağlarına erişim sağlama konusunda kritik rol oynar. Acenteler genellikle satışlar üzerinden komisyon alır, distribütörler ise ürünleri satın alıp yeniden satar. Yazılı sözleşmeler yapılmalı ve uyuşmazlık çözüm mekanizmaları açıkça belirtilmelidir.

Tüketici Tercihleri

Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Fransızca konuşulan bir ülkedir ve resmi olarak tanınan dört dil (Lingala, Svahili, Kikongo ve Tshiluba) ile birlikte ülke genelinde konuşulan yaklaşık 200 bölgesel ve yerel dil bulunmaktadır. Fransızca, hükümet, yönetim ve iş dünyasının dilidir ve KDC nüfusunun yaklaşık %40'ı tarafından konuşulmaktadır. Lingala, ülkenin kuzey ve batısında, özellikle Kinşasa'da anadil olarak konuşulmakta ve nüfusun önemli bir kısmı için ortak dildir. Svahili, ülkenin doğusunda, özellikle Lubumbashi, Kisangani, Goma ve Bukavu'da

konusulmaktadır. Kikongo, Orta Kongo'da, Matadi liman kenti çevresinde konuşulurken, Tshiluba ise güney-orta Kongo'daki Kasai eyaletlerinde konuşulmaktadır.

Ürün adları ve sloganlar İngilizce olabilir, ancak ayrıntılı bilgiler ve reklam materyalleri genellikle bölgeye bağlı olarak Fransızca, Lingala, Svahili, Kikongo veya Tshiluba dillerinde olmalıdır. Kongo'daki ortalama tüketicinin satın alma gücü genellikle düşüktür, fiyat çoğu zaman kaliteden çok daha önemlidir. Şirketler, ürünlerini toptan dağıtımcılardan bağımsız olarak tanıtmayı tercih ederler. Özgün ambalaj, ürünleri tanımlamaya ve Asya ve Batı Afrika taklitlerinden ayırt etmeye yardımcı olur. Türk bayrağını yerleştirmek ve ürünlerde "Türkiye'de üretilmiştir" ibaresini vurgulamak avantajlıdır çünkü Türk ürünleri Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde iyi bir itibara sahiptir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde faaliyet göstermek isteyen şirketlerin, faaliyet gösterdikleri bölgeye bağlı olarak Fransızca, Lingala, Kikongo, Tshiluba veya Swahili dillerinde tanıtım materyalleri geliştirmeleri önemlidir. Şirketlerin ayrıca iş görüşmeleri için tercüman tutmaları da tavsiye edilir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde kitlesel reklamcılık kullanan firma sayısı azdır, çünkü yerel işletmeler için nispeten pahalıdır. Radyo ve televizyon hala en etkili iletişim araçlarıdır. Tüm yayıncılar ücretli reklam kabul etmektedir. Devlete ait Radio Télévision Nationale Congolaise'nin (RTNC) radyo bölümü, kaydedilmiş yerel ve ulusal programların bir karışımını sunan bölgesel istasyonlara sahiptir.

Ulusal öğlen haberleri ve bazı özel etkinlikler, ağdaki çoğu istasyonda canlı olarak yayınlanmaktadır. Programlar Fransızca ve başlıca yerel dillerde yayınlanmaktadır. Özel FM radyo istasyonları 1990'larda ortaya çıkmıştır. Özel şirketler ve bazı durumlarda dini kuruluşlar ana operatörlerdir.

RTNC şu anda Kinshasa, Lubumbashi ve diğer birkaç şehirde televizyon programları yayınlamaktadır. Kinshasa'da ayrıca, iç şehirlerde şubeleri olan 40'tan fazla özel televizyon istasyonu bulunmaktadır. Kinshasa ve Lubumbashi'de özel şirketler, dekoderli abonelere uluslararası programları yeniden yayınlamaktadır. Devlet radyosu gibi, devlet televizyonu da sendikasyonlu yerel ve uluslararası programlar yayınlamaktadır, ancak yayınlar ekipman arızaları nedeniyle sık sık kesintiye uğramaktadır. Daha genç kuşak ise alışverişlerini Facebook ve Instagram Pazar yerlerinden yapmaktadır.

KDC'de ulaşım maliyetleri ve hükümet düzenlemeleri fiyatları etkilemektedir. Geçilebilir yolların olmaması, sınırlı nehir ve demiryolu trafiği ve yüksek hava yolculuğu maliyeti perakende fiyatlarını önemli ölçüde artırmaktadır. Herhangi bir yerdeki fiyatlar büyük ölçüde o yerin ulaşım bağlantılarına bağlıdır. Fiyat kontrolleri, her zaman uygulanmasa da, önemli bir etkiye sahiptir. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde satılan neredeyse tüm imalat ürünleri ve birçok gıda maddesi ithal edildiğinden, fiyat kontrolleri bulunabilirliği sınırlamakta ve karaborsa faaliyetlerini teşvik etmektedir.

Fiyat belirleme teorik olarak Ekonomi Bakanlığı ve Bakanlıklar arası Fiyat Danışma Komisyonu'nun kontrolü altındadır. Komisyon, elektrik, su, ulaşım ve yakıt fiyatlarını belirlemekten sorumludur. Düzenlemeler, satış fiyatının yüzdesi olarak ifade edilen ve ürüne göre değişen yetkili kar marjları ölçeğini belirler. Toptancının karı satış fiyatının %10 ila %20'si arasında olabilirken, perakendecinin karı %15 ila %25 arasında değişmektedir. Ekonomi Bakanlığı'na bağlı İç Pazar Polisi, satıcıların fiyat düzenlemelerine uyup uymadığını kontrol etmektedir.

Fiyat belirlenirken şunlar dikkate alınmalıdır: hükümete ve bölgesel kuruluşlara ödenen vergiler ve harçlar, yüksek ve değişken ulaşım maliyetleri, nüfusun sınırlı satın alma gücü, USD/CDF döviz kurundaki eğilimler, nihai tüketim malları ve ithal edilme eğiliminde olan ürünler. Kongo Demokratik Cumhuriyeti hükümeti tarafından belirlenen su, elektrik ve yakıt fiyatları hariç, firmalar, fiyat düzenleyicileri tarafından belirlenen kar tavanını aşmadıkları sürece sattıkları ürünlerin fiyatlarını kendileri belirleyebilirler.

Kamu İhaleleri

Autorité de Régulation des Marchés Publics (ARMP), kamu alımları için düzenleyici otoritedir. ARMP, Başbakanlık makamının yetkisi altına alınmıştır. Temel amacı, Kongo Demokratik Cumhuriyeti genelinde kamu alımlarını düzenlemek ve kontrol etmektir. Bütçe Bakanlığı bünyesindeki Direction Générale des Marchés Publics (DGCM), tüm kamu alım programlarına ilişkin tekliflerin incelenmesinden ve onaylanmasından sorumludur. Dünya Bankası, projelerini Merkezi Koordinasyon Ofisi (BECECO), Proje Koordinasyon Birimi (UCOP) ve Merkezi Altyapı Sözleşme Ofisi (BCMI) dâhil olmak üzere çeşitli Kongolu kuruluşlar aracılığıyla finanse etmektedir. KDC, DTÖ Devlet Alımları Anlaşmasına taraftır.

ARMP'nin hedefi, vergi mükellefinin, yani finansman kaynaklarının ana üreticisinin yararına sağlıklı ve verimli bir kamu alımları sistemi sunmaktır. Kamu alımları sisteminin iyileştirilmesinin, iyi yönetişimin temellerinden biri ve katalizörü, sosyal adalet ve dolayısıyla sürdürülebilir ekonomik kalkınma için olmazsa olmaz bir unsur olduğu yadsınamaz.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Afrika'nın en büyük Frankofon ülkesidir. Geniş doğal kaynaklara sahip Kongo Demokratik Cumhuriyeti, %40'ından daha azı kentsel alanlarda yaşayan yaklaşık 105 milyon nüfusa sahiptir. 80 milyon hektar ekilebilir arazi ve 1.100'den fazla listelenmiş mineral ve değerli metal ile KDC, kıtadaki en zengin ekonomilerden biri olma potansiyeline sahiptir. Eğer sınır çatışmalarının, siyasi istikrarsızlık ve kronik yolsuzluğun üstesinden gelebilir, yönetişimi geliştirebilirse Afrika'nın büyümesinin itici gücü olacak bir ülke konumuna gelebilir.

Uzun bir çatışma, siyasi çalkantı ve istikrarsızlık geçmişi ile otoriter yönetim, Kasım 2021'den bu yana Doğu Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde M23 aktivizminin yeniden canlanmasıyla daha da kötüleşen ciddi ve devam eden bir insani krize yol açmıştır. 2025 Ocak ayı itibariyle M23 hareketinin Kuzey ve Güney Kivu Eyaletlerinde ilerlemesi, milyonlarca insanın yerinden edilmesine, yüzlercesinin öldürülmesi ve cinsel şiddete maruz kalmasına neden olarak zaten kötü olan insani krizi daha da kötüleştirmiştir. Ülke, 2003 yılında Kongo savaşlarının sona ermesinden bu yana şiddet ve istikrarsızlık döngüsünün içinde bulunmaktadır.

Sahra Altı Afrika'da aşırı yoksulluk içinde yaşayan her altı kişiden biri KDC'de yaşamaktadır. 6 Mayıs 2025 tarihinde yayımlanan BM Kalkınma Programı İnsani Gelişmişlik İndeksine (HDI) göre KDC 193 ülke arasında 171. sıradadır ve Kongoluların %75'inden fazlası günlük 2.15 doların altında bir gelirle yaşamaktadır. Satın Alma Gücü Paritesi (PPP), Dünya Bankası tarafından reel satın alma gücünü yansıtmaya amacıyla güncellenmiş ve aşırı yoksulluk sınırı 2.15 dolardan 3 dolara çıkarılmıştır. Bu açıdan bakıldığında halkın satın alma gücü aşırı yoksulluk sınırının da altında kalmıştır. Entegre Gıda Güvenliği Sınıflandırma Çerçevesi raporuna göre, 24,8 milyon kişi (Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde analiz edilen nüfusun %21'i) ciddi akut gıda güvensizliğiyle karşı karşıya kalmıştır. 3,2 milyon kişi acil durum kategorisindeyken 21,5 milyon kişi gıda krizi kategorisindedir.

2023 yılında 2,5 milyar Amerikan doları olan doğrudan yabancı yatırım, 2024 yılında 3,1 milyar Amerikan dolarına yükselmiştir. Afrika Kalkınma Bankası (AfDB), 2025 Afrika Ekonomik Görünümü (AEO) raporunda, reel GSYİH'nin 2023'teki %8,48'e kıyasla 2024'te %6,46 arttığını belirtmektedir. Bu artış, GSYİH'nin %39'unu, ihracatın %95'ini ve gelirlerin %42'sini oluşturan madencilik sektöründeki büyümeden (2023'teki %19,8, 2024'te %11,6) kaynaklanmıştır. 2025 yılında ise GSYİH büyümesi IMF kaynaklarına göre tahmin edilen %4,8'in üstüne çıkarak %5,28 olmuştur. 2026 büyüme tahminleri ise %5,3 civarındadır. 2023 başındaki %8,25'ten, Ağustos 2023'te %25'e yükseltilecek temel faiz oranının korunması da dahil olmak üzere parasal sıkılaştırma, Kongo frangının ABD doları karşısındaki 2023'teki %24'lük değer kaybını 2024'te %6'ya düşürmüştür ve enflasyon 2023'teki %19,9'dan 2024'te %11,7'ye gerilemiştir. 2025 yılında ise enflasyon 2024'teki %11,7'den %2,27'ye kadar inmiştir. Bu, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin para birimine olan güveni artırmış ve Kongo frangının (CDF) USD karşısında güçlenmesine katkı sağlamıştır. 2024 yılında 1 ABD doları yaklaşık 2.800 CDF olarak işlem görürken 2025 yılında Kongo frangı %30'a yakın değer kazanarak dolar karşısında 2.200 seviyelerine kadar ilerlemiştir. En önemli neden enflasyonun düşmesi olmakla birlikte diğer önemli neden KDC Merkez Bankası'nın (BCC) sıkı para politikasıdır. Bu kapsamda BCC faizi agresif bir şekilde %25'e çıkarmış sonrasında yavaş yavaş (Ekim 2025 %17,5, Ocak 2026 %15) gevşetmiştir. Bu durumda kredi pahalılaşmış, hane halkı harcamayı kısmıştır. BCC bankalardan

likidite toplamış ve piyasadan 400 milyar CDF çekmiş diğer yandan da dolar satmıştır. Burada şaşırtıcı artan güvenlik harcamalarına rağmen BCC'nin dolara müdahale edebilecek kadar rezervinin bulunmasıdır. 2024 sonunda yaklaşık 6,1 milyar ABD doları olan BCC rezervleri 2025 içinde 7,3–7,7 milyar dolar civarına yükselmiştir. Kimi kaynaklar bu artışın sebebinin artan maden ihracat gelirleri olduğunu kimi kaynaklar ise toplam 2,767 milyar dolar olan IMF kredisinden 2025 yılında KDC'ye aktarılan 780 milyon dolar olduğunu söylemektedir. Ülkenin Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) yaptığı ihracat 2025'in ilk yedi ayında kritik mineraller sayesinde 1,3 milyar dolara ulaşmış ve döviz rezervine katkı sağlamıştır ancak genel madencilik gelirlerine bakılacak olursa öncelikle bakır ihracat tonajında ilk 9 ayda %17'lik düşüş yaşanmıştır. Kobalt ihracat yasağı ve kota uygulamalarıyla 2025 yılına metrik ton başına 24.343,40 ABD doları ile başlayan kobalt fiyatları, 2025 Aralık ayı sonuna kadar 53.005 ABD dolarına yükselmiş olmasına rağmen yılın ilk 9 ayında ihracat çok sınırlı kalmış, kalan üç ay içinse 18.000 ton ile sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla BCC'nin Kongo frangına %30 değer kazandıracak kadar döviz rezervinin bulunmasının nedenini artan maden ihracatı gelirlerine bağlamak için elimizde yeterli veri bulunmamaktadır. Dolarizasyonun azaltılmasında etkili olan bir diğer politika ise Merkez Bankası ile hükümetin kamu ödemelerinde ve ekonomik işlemlerde yalnızca CDF kullanılmasına ilişkin kararı olmuştur. Vergi ve kamuya yapılan diğer ödemelerin yalnızca Kongo frangı ile yapılması, fiyatların sadece CDF ile gösterilmesinin zorunlu hale gelmesi, bankaların ve ödeme sistemlerinin sadece CDF ile işlem yapacak şekilde yapılandırılması kararı yerel para biriminin değer kazanmasında etkili olmuştur.

Cari açık madencilik ihracatındaki artışın da etkisiyle 2024 yılında GSYH'nin %2,1'ine gerilemiştir. Yabancı doğrudan yatırımlar ve dış finansman, döviz rezervlerini 2024 yılı sonunda ithalatı karşılayacak 2,5 aya (2023'te 2 ay) çıkarmış, böylece döviz kuru dalgalanmalarını sınırlamıştır. 2025'te ise cari açık kobalt ihracat kısıtlamaları ve artan savunma sanayii ürünleri ithalatı dolayısıyla GSYH'nin %3,3'üne çıkmıştır.

KDC'de işsizlik oranı Dünya Bankası raporlarında 2023'te %4,5, 2024'te ise %4,4 olarak görünmektedir. Oranların şaşırtıcı derecede düşük olmasının sebebi, IMF ve ILO standardına göre bir kişinin işsiz sayılabilmesi için çalışmıyor olması, son dönemde aktif olarak iş araması ve çalışmaya hazır olmasının gerekmesidir. KDC'de istihdamın yüzde sekseninden fazlası kayıt dışıdır. Çoğu kişi gündelik düzensiz faaliyetlerle düşük seviyede gelir kazanmakta ve bu faaliyet onları işsiz kategorisinden çıkartmaktadır. Oysaki Kongoluların yaklaşık %73,5'i 2024 yılında günde 2,15 dolardan az bir gelirle geçinmiştir. Sahra Altı Afrika'da aşırı yoksulluk içinde yaşayan her altı kişiden yaklaşık biri Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde yaşamaktadır.

2024'te %11,7 olan enflasyonun 2025'te %2,27'ye düşmesi ve Kongo frangının %30 değer kazanması KDC yönetimi açısından olumlu haneye yazılmıştır. Ancak unutulmamalıdır ki, enflasyonun ve doların düşüşü üretim ve rekabetin artışıyla değil borç para ile kur baskılama, faizle talep boğma ve idari önlemlerle gerçekleşmiştir. Zaten değer kazanan para birimi ve dezenflasyon halkın yaşamına alım gücü olarak yansımamıştır. Yüksek oranda dolarize olmuş ekonomide aktörler doların sert bir şekilde tekrar değer kazanacağı beklentisine girmiş, kayıt dışılık devam etmiş ve fiyatlar yüksek kalmayı sürdürmüştür. Büyük ölçüde ithalata bağımlı olan ülkede lojistik, yakıt, gıda ve güvenlik maliyetleri artmaya devam ettiği için kâğıt üstünde iyi görünen ekonomik veriler sokağa refah artışı olarak yansımamıştır. 2026'da faizlerin indirilmesi ve CDF üzerindeki idari baskının gevşemesiyle enflasyonun kontrollü olarak %5–7 bandına çıkması beklenmektedir. Doğuda güvenliğin sağlanması karşılığında ABD yatırımları

madencilik, enerji, inşaat gibi alanlarda devam ederse BCC'nin rezervlerine katkı sağlanabilir ve kritik mineral sektöründe Çin'e bağımlılık azalabilir. Ayrıca ABD yatırımları şeffaflık, hukukun üstünlüğü, sözleşme istikrarı gibi konularda daha hassas olduğu için KDC'nin dünyadaki imajına olumlu katkı sağlayıp IMF, Dünya Bankası ve uluslararası fonlar nezdinde ülkenin güvenilirliğini artırabilir. BCC'nin net döviz rezervlerinin durumu, kobalt ihracat kotasına ilişkin şeffaflık, politika faizinin ne kadar daha indirileceği, bütçe açığı ve güvenlik harcamaları, IMF kriterlerine uyumun aksayıp aksamayacağı 2026 yılı KDC ekonomik durumunu şekillendirecek unsurlardır. İhracat kısıtlamalarının devam etmesi ve küresel hammadde arzının azalmasıyla kobalt piyasasının açık vermeye başlayacağı ve ortalama 55.000 ABD dolarından işlem göreceği öngörülmektedir.

Geçimlik tarım ülkedeki en önemli sektörlerin başında gelmektedir. Manyok, tütün, kahve, şeker kamışı, kakao, kauçuk ve palmye en çok yetiştirilen ürünlerdir. KDC'nin tahmini 80 milyon hektar ekilebilir alanı var olmakla birlikte şu an itibariyle mevcut ekilebilir arazinin sadece %10'u ekilidir. Ülke ekonomisi temel olarak GSMH'nin yarısını karşılayan ve nüfusun büyük bölümünü istihdam eden tarımsal sektöre dayanmaktadır. Sömürge döneminde ülke önemli bir tarım ihracatçısı iken, günümüzde ticari tarımcılık neredeyse sona ermiştir. Yalnızca Kivu Vilayetindeki ticari amaçlı kinin ve kahve üretimi sürmektedir. Bu üretim de 2025 yılı Ocak ayında M23 isyancılarının Kivu Vilayetini işgalinden sonra durma noktasına gelmiştir. Kuzey Kivu eyaletinin altı bölgesinden dördünü birkaç yıldır etkileyen savaş, çiftçilerin yüzde 70'inden fazlasını zarara uğratmaktadır.

Madencilik, Kongo ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. 2024 yılında maden çıkarma sektörü %12,8 büyümüştür. Bu büyüme bakır ve kobalt üretimi tarafından yönlendirilmiştir. Kamo-a-Kakula bakır projesi (Ivanhoe Mines ve ortakları tarafından işletilmektedir) üretimini artırmaya devam ederken, Tenke Fungurume kobalt genişleme projesi ve Manono lityum projesi gibi yeni projeler yatırım çekmektedir. Şubat 2025'te hükümet, piyasadaki arz fazlasını dengelemek amacıyla kobalt ihracatını dört ay süreyle askıya almış ve Ekim 2025'te ihracat kotaları uygulamasıyla devam etmiştir.

KDC, dünyanın en büyük kobalt rezervlerinden bazılarında (küresel arzın yaklaşık %50–70'i), ayrıca bakır, koltan, lityum ve altın rezervlerine sahiptir.

Fırsat alanları şunlardır:

- Bakır, kobalt, lityum, nadir toprak elementleri, altın ve endüstriyel mineraller için keşif ve geliştirme hizmetleri,
- Sondaj makineleri, taşıma kamyonları, proses kontrol sistemleri, zenginleştirme ve eritme teknolojileri ile çevresel izleme ekipmanları,
- Elektrikli araç bataryaları için batarya kalitesinde kobalt, bakır katotlar ve öncül malzemelerin üretimine yönelik aşağı akış işleme,
- OECD ve ABD standartlarına uygunluk için sorumlu tedarik ve denetim hizmetleri,
- Madencilik toplulukları için enerji, ulaşım ve konut altyapısı.

2018 madencilik yasası telif oranlarını artırmış ve "stratejik mineraller" vergisi getirmiştir. Devlete ait madencilik şirketleriyle (örneğin Gécamines) yapılan müzakereler uzun sürebilir. Zayıf ulaşım altyapısı ve elektrik eksikliği maliyetleri artırır. Küçük ölçekli madencilik yaygındır

ve çoğu zaman çocuk işçiliği ve çevresel zararlarla ilişkilidir. Durum tespiti ve topluluklarla etkileşim kritik öneme sahiptir.

Enerji ise olumlu ve olumsuz anlamda ülkedeki bir diğer önemli sektördür. Elektriğe erişim son derece düşüktür—yaklaşık her on Kongoludan yalnızca biri güvenilir elektriğe sahiptir. Buna rağmen KDC muazzam enerji potansiyeline sahiptir. Kongo Nehri 40 gigawatt'tan fazla hidroelektrik üretim kapasitesine sahiptir ve hükümet, daha büyük Grand Inga kompleksinin bir parçası olarak Inga III projesini ilerletmektedir. Özellikle ülkenin güneydoğusu ve merkezi bölgelerinde güneş ışınımı seviyeleri yüksektir. Hidroelektrik alanında Inga III ve diğer nehir tipi santraller için tasarım, mühendislik ve ekipman, mevcut barajların (Inga I/II) rehabilitasyonu ve bölgesel enterkoneksiyon projeleri devam etmektedir. Kırsal topluluklar ve madencilik sahalarına hizmet veren güneş ev sistemleri, hibrit mini şebekeler, batarya depolama ve “kullandıkça öde” modelleri yatırım çekmektedir. Türbinler, kontrol sistemleri, iletim hatları, trafo merkezleri ve akıllı şebeke teknolojileri de yatırım fırsatı barındırmaktadır. Cuvette Centrale, Kıyı Havzası ve Albert Gölü bölgesinde arama faaliyetleri devam etmektedir. Sismik hizmetler, sondaj ekipmanları ve çevre yönetimi alanlarında fırsatlar mevcuttur. Büyük altyapı projelerinin finansmanı zordur. Bağımsız enerji üreticileri için düzenleyici çerçeve henüz gelişme aşamasındadır. Elektrik hırsızlığı ve ödemelerin yapılmaması, devlet enerji şirketinin mali yapısını zayıflatmaktadır.

İletişim başta olmak üzere bazı sektörler, milyonlarca Kongoluya telekomünikasyon hizmeti sağlayan Fransız Orange, Airtel, Vodacom ve Africell gibi telekom şirketlerinin yatırımları sayesinde daha iyi bir duruma gelmektedir.

Tarım ve Hayvancılık

Belçika'dan bağımsızlığını kazandığında Afrika'nın en fazla tarım ihracatına sahip ülkesi olan KDC'de, FAO'ya göre yaklaşık 80 milyon hektar ekilebilir arazi, 4 milyon hektar sulanabilir arazi bulunmakta ve bunların sadece yüzde 1'i ekilebilmektedir. Ayrıca, köylü tarımı faal nüfusun %70'ini istihdam etmektedir. Bitki örtüsü yaklaşık 40 milyon büyükbaş hayvanın üremesine olanak tanırken, yıllık balık avlanma yoğunluğunun 700 bin ton olduğu tahmin edilmektedir ancak, milyonlarca Kongolu insanın açlık çektiği ve özellikle çocukların çoğunun yetersiz beslenme nedeniyle yaşamlarını yitirmektedir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin bağımsızlığından bu yana tarımı canlandırmak için çeşitli programlar uygulanmasına rağmen, finansal yatırımların büyük kısmının madencilik sektörüne tahsis edilmesi nedeniyle bu sektör gelişmekte zorluk çekmektedir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Afrika'daki diğer tüm ülkelerden daha fazla kullanılabilir tarım arazisine ve yaklaşık iki milyar insanı besleyebilecek bir tarımsal potansiyele sahiptir ancak kullanılabilir ekilebilir arazinin %10'u şu anda kullanılmaktadır. Tarım sektörü GSYİH'nın %19,9'ine katkıda bulunmakta ve istihdamın %60'ından fazlasını oluşturmaktadır.

Kahve, 1995'te yılda yaklaşık 288 milyon dolar ihracatla, elma sonra ülkenin ikinci en önemli gelir kaynağıyken, savaşın başlamasıyla, üretimi her yıl azalmış ve 1990 yılında 102 bin ton olan üretim 2005 yılında sadece 32 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 1995'ten bu yana,

ülkenin kahve arzı yıllık bazda %2'lik bir düşüş göstermiş ve ülke 2023 küresel sıralamasında 25. sırada yer almıştır. Kahve arzının 2028'e kadar yıllık ortalama %1,5 düşüş göstermesi beklenmektedir.

1989 yılında 11.500 ton olan kauçuk üretimi 2003 yılında 2.307 tona, aynı dönemde palmiye yağı üretimi 76.150 tondan 5.800 tona düşmüştür. Yine 2004 itibariyle 4 milyon hektarlık sulanabilir arazinin yalnızca 13.500 hektarı sulanmaktadır. Savaştan en çok etkilenen Kivu vilayetleri ile Ituri bölgesindeki tarım arazilerinin %80'inden fazlası kullanılamaz hale gelmiştir.

Tarım sektörü istihdam ve yurtiçi hasılda önemli bir paya sahip olmasına rağmen, gıda güvenliğini sağlamada ve yeterli gelir ve sürdürülebilir istihdam yaratmada başarısız olmaktadır. Başlıca nakit mahsulleri arasında kahve, palmiye yağı, kauçuk, pamuk, şeker, çay ve kakao yer almaktadır. İhracat için kakao ve kahve geliştirmede bir miktar başarı elde edilmiştir. Gıda mahsulleri arasında ayrıca manyok, muz, mısır, yer fıstığı ve pirinç yer almaktadır. Ticari tarımsal üretim sınırlı kalmaya devam etmekte ve çoğu üretici geçimlik gıda tarımıyla uğraşmaktadır. Manyok ve mısır doğu bölgelerinde temel gıda olarak yetiştirilir ve şeker kamışından şeker üretimi yaygındır. Tropikal meyvelerin önemli bir üretimi olmasına rağmen, ülkenin zayıf ulaşım altyapısı bunların pazarlanmasını engellemektedir. Geri kalmış düzeydeki hayvancılık, M23 işgalinde bulunan Kivu Vilayetlerindeki yüksek yaylalarda yoğunlaşmaktadır. Kongo Irmağı ve kolları üzerinde zanaat düzeyinde balıkçılık yapılmaktadır. Et, balık, sebze, tahıl gibi temel gıda maddelerinin büyük bir bölümü yurt dışından gelmektedir.

128 milyon hektar doğal orman arazisi ile KDC dünyanın ikinci en geniş yağmur ormanlarına sahiptir. Dünya yağmur ormanlarının %10'u, Afrika ormanlarının %45'i KDC'dedir. Ülke topraklarının %50'sinden fazlası ormanlarla kaplıdır. 100.000 hektarlık bir arazide gerçekleştirilen ormancılık faaliyetinin tamamına yakını endüstriyel nitelikte olup, zanaat ile geçimini sağlayanlar %2 düzeyindedir. 1998 yılında 244 bin m³ kereste üretimi gerçekleşmiş, bunun 149 bin m³'ü dışarıya satılmıştır. Bu tarihten sonra ormancılıkta keskin düşüş yaşanmış ve 2002 yılında üretim 45 bin m³'e kadar düşmüştür. Daha sonra yeniden artan üretim 2006 yılında 166 bin m³'e ulaşmıştır. Buna karşın kayıt dışı kereste üretiminin, kayıtlı üretimin yaklaşık 10 katına tekabül ettiği ifade edilmektedir.

Sanayi

Düşük sanayi üretimi kimi temel gıda maddeleriyle, tarım ürünlerinin işlenmesine (un, şeker, bira, balık konservesi) ve çimento vb. inşaat malzemesi imalatına dayanmaktadır. İstikrarsızlık, savaşlar ve kötü yönetim, yatırımların ve sanayi üretiminin azalmasına neden olmuştur. Son yıllarda imalat sektöründe bir canlanma görülmekle birlikte, büyümenin motorunu madencilik ve hizmet sektörleri oluşturmaktadır. Uluslararası donörlerin yeniden yapılanma projeleriyle canlanan inşaat sektörünün GSYİH'deki payı giderek artmaktadır.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin sanayi sektörünün gelişmesi için çeşitli potansiyelleri bulunmaktadır:

- Bol ve ucuz işgücü,

- Ulusal endüstriyel dokunun gelişmesine elverişli hammadde çeşitliliği (odun, petrol, mineraller, kuvars vb.),
- Alt bölgesel düzeyde genişletilebilen, 90 milyondan fazla potansiyel tüketicinin bulunduğu küresel iç pazar,
- Tarımsal sanayinin geliştirilmesine uygun 80 milyon hektar ekilebilir arazi.

Hizmetler

İnşaat

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin altyapısının iyileştirilmesi ülkenin en önemli önceliklerden biridir. 152.000 kilometrelik yol ağının sadece 3.000 kilometresi asfaltlanmıştır. Demiryolu ağları eskidir. Havaalanları ve limanlar ise iyileştirme gerektirmektedir. Hükümet, Matadi'yi Kinshasa'ya bağlayan 1 numaralı Ulusal Karayolu'nu rehabilite etmeyi, Banana limanını genişletmeyi ve kuru limanlar ile lojistik merkezleri geliştirmeyi planlamaktadır. Konut açığının üç milyondan fazla birim olduğu tahmin edilmektedir. Karayolları, köprüler, demiryolu hatları ve intermodal tesislerin tasarımı ve inşası, inşaat makineleri ve malzemelerinin temini, Matadi ve Banana'daki limanların genişletilmesi ve modernizasyonu, Kongo Nehri ve kolları üzerinde iç su yolu taşımacılığı, depolama ve soğuk zincir lojistiği, uygun fiyatlı konut projeleri, su ve kanalizasyon sistemleri, sanayi bölgeleri ve akıllı şehir çözümleri önemli fırsat alanlarıdır.

Finansman en büyük engel olmaya devam etmektedir. Birçok proje imtiyazlı kredilere veya bağışçı fonlarına bağlanmıştır. Sözleşme şeffaflığı ve zamanında ödeme sorun teşkil etmektedir. Kamu sektöründeki kapasite kısıtlamaları proje uygulamasını geciktirmekte, maden karşılığı ödeme taahhütleri genelde dolandırıcılıkla sonuçlanmaktadır.

Ulaştırma:

Ulaşım altyapısı, malların serbest dolaşımının ve ticaretin canlanmasının önünde büyük bir engeldir. Ülkede kara ulaşım altyapısı tahrip olmuş durumdadır. Büyük şehirler arasında karayolu bulunmamakta, mallar nehir veya hava taşımacılığıyla sevk edilmektedir. Buna karşın donör ülkelerin de desteğiyle KDC karayolu şebekesinin geliştirilmesi için çabalar sürdürülmektedir. Ulaştırma altyapısı ile ilgili olarak, KDC'nin birçok bölgesi (özellikle güneydoğu ve kuzeydoğu), komşu ülkelerin altyapı koridorlarıyla yerel olanlardan daha iyi bağlantılıdır. KDC'nin kendi şehirleri arasındaki bağların sağlanamaması kıtanın da altyapı anlamında entegrasyonunun sağlanması anlamında engel ortaya koymaktadır.

Sömürge döneminden kalan demiryolu ağı bakımı yapılmadığından kullanılmaz hale gelmiştir. Yalnızca, Katanga Vilayeti madenlerinin Zambiya ve Güney Afrika üzerinden ihracatta kullanılan tren hattı işlemektedir. Trenler aşırı yük ve yolcuyla hareket etmektedir.

Lobito Koridoru projesi, Angola'nın Lobito limanından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki ve Zambiya'daki madencilik bölgelerine kadar uzanan 1.300 km'lik bir demiryolu ve altyapı projesidir. Güney Afrika genelinde ticareti, sanayileşmeyi ve bölgesel entegrasyonu teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Proje, kobalt ve bakır gibi minerallerin taşınması için alternatif bir rota sunarak bölgedeki mineral tedarik zincirlerinin çeşitlendirilmesine yardımcı olabilir. Amerika

Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Afrika Kalkınma Bankası ve özel sektör konsorsiyumlarından 10 milyar ABD dolarını aşan çok taraflı yatırımlarla desteklenen Koridor, yalnızca ticaret bağlantılarını güçlendirmekle ve çeşitlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda endüstriyel merkezler, tarımsal işleme bölgeleri ve yenilenebilir enerji değer zincirleri için fırsatlar yaratacaktır. Lobito Koridoru projesiyle, üç ülkeyi birbirine bağlayan ulaşım altyapısı tam olarak faaliyete geçtiğinde hat Zambiya, Kongo Demokratik Cumhuriyeti ve Angola için ihracat fırsatlarını artıracak ve vatandaş hareketliliğini teşvik edecektir. Koridor, ortalama ulaşım sürelerini önemli ölçüde azaltacak, gelecekteki maden aramacılığının yanı sıra metallerin, tarım ürünlerinin ve diğer emtiaların ihracatı için lojistik maliyetlerini ve karbon ayak izlerini azaltacaktır.

Başkent Kinşasa ile Atlantik Okyanusu arasında, Kongo Irmağı üzerindeki şelaleler nedeniyle, nehir ulaştırıcılığı yapılamamaktadır. Bununla birlikte, doğuya doğru uzun mesafeli ırmak taşımacılığı mümkündür. Kinşasa ile Kinsangani arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Ülkenin başlıca limanı olan Matadi Limanının altyapısı eskimiş olup, idari ve bürokratik işlemler çok zaman almaktadır. Matadi ile Kinşasa arasında demiryolu hattı bulunmakla birlikte, çok yavaş ve emniyetsizdir. Matadi ile Kinşasa arasındaki tek yönlü karayolu, AB ve Dünya Bankasının projelerine karşın, bakımsız durumdadır.

Hava taşımacılığı ise çok pahalı olmasına karşın, ulaşım altyapısının yetersiz olması, güvensizlik ortamı ve ülkenin büyüklüğü nedeniyle, yolcu ve kargo taşımacılığında en çok kullanılan ulaşım yöntemidir. Ülkenin iç kesimlerine mal taşımakta kullanılan 50'den fazla özel havayolu şirketinden çoğu eski Sovyet yapısı ve düzenli bakımları yapılmayan kargo uçakları kullanmakta olup bunlar zaman zaman kaza yapmaktadırlar. KDC'li havayolu şirketlerinin AB hava sahasını kullanmalarına AB Komisyonu tarafından izin verilmemektedir.

Genel olarak, yurtdışından gelen mallar ülkeye havayolu veya Atlantik Okyanusu tarafındaki Matadi, Boma ve Banana limanlarından girmektedir. Bunların ilk ikisi Kongo Irmağı üzerindeki sığ su limanları olduklarından büyük tonajlı gemiler buralara demirleyememektedir. Okyanus üzerinde olan Banana limanı ise yeterli değildir. Ancak Banana Limanı'nı geliştirme projeleri devam etmektedir. Kongo Nehri'nin en faal limanı olan Matadi ile Kinşasa arasındaki su ulaştırması ırmaktaki şelaleler nedeniyle gemilerin seyrine müsait olmadığından, mallar Kinşasa'ya karayoluyla getirilerek ülkenin geri kalan bölümüne sevk edilmektedir. Komşu Angola ve Kongo Cumhuriyeti limanlarına ulaşan malların da KDC'ye sevk etüt edilebildiği bilinmektedir. Matadi-Kinşasa arasında navlun bedelleri oldukça yüksektir.

Öte yandan ülkenin doğusundaki Lubumbaşi'ye mallar doğu komşuları Tanzanya ve Zambiya üzerinden (Kasumbalesa Sınır Kapısı) getirilebilmektedir. Bu ülkelerin ulaştırma altyapısı, Zanzibar gibi Doğu Afrika'nın geleneksel limanlarına erişim sağlamakta veya ticari önemi giderek artan Dubai'den Afrika'ya satılan malların KDC'ye taşınmasına imkân vermektedir. Türkiye'den gelen kargolar deniz yoluyla (Akdeniz-Cebelitarık Boğazı-Atlas Okyanusu rotası izlendiğinde) 35-45 günde KDC'ye ulaşmaktadır.

İletişim:

Ülkede kablolu telefon şebekeleri kullanılacak durumda değildir. Milli Posta ve Telekomünikasyon İdaresi iflas etme noktasındadır. Bu nedenle, mobil telefon şebekeleri artış

göstermiştir. Sektörün gelişmesi önündeki en büyük engel olan fiber optik ağ altyapısının eksikliği 2021 yılı itibariyle sona ermiştir. 2021 yılının son çeyreği itibariyle fiber optik internet hizmeti veren firmalar başkentte faaliyete başlamıştır. Telefon ve internet uyduya bağımlı olup, bağlantı kalitesi kötü, internet hızı çok yavaş ve pahalıdır.

Mali Sektör:

Toplam para arzının %70'inin dolar olduğu ülkede parasal işlemlerin %3'ü bankalar üzerinden gerçekleşmektedir. Banka kredileri sınırlı, işlem masrafları yüksektir. Yaşanan iç savaş ve hiperenflasyon dönemlerinin etkisiyle halk bankacılık sektörüne güven duymamaktadır. KDC Merkez Bankası para arzını kontrol etmektedir. Ancak, hükümet bütçe açıklarını kapatmak için bazen karşılıksız para basımı uygulamasına gitmekte ve bunun sonucunda enflasyon artmaktadır. Diğer Orta Afrika ülkelerinden farklı olarak Kongo D.C, Orta Afrika Para ve Ekonomik Topluluğu'nun bir parçası değildir ve kendi merkez bankasına sahiptir. Kongo D.C. finansal sistemini güçlendirmek, özel ve bireysel yatırımı teşvik etmek, sektördeki yönetimi iyileştirmek ve finansal sisteme erişimi artırmak konusunda büyük zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Kongo Merkez Bankası raporuna göre, ülke finans sistemi 19 ticari banka, 1 tasarruf bankası, üç banka dışı finans kurumu, üç uzman finans kurumu, 137 tasarruf ve kredi kooperatifi, beş finans şirketi ve 23 mikrofinans kurumundan oluşmaktadır. Kongo finansal sistemi, küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki kaliteli fon yönetimi ekiplerinin yetersizliği ve kurumsal yönetim eksikliğinden mustarıdır. Bu durum, finans kurumlarının gelişiminin yavaşlamasına yol açmaktadır.

Turizm:

Zengin bir doğa ve yaban yaşamına sahip KDC, özellikle milli parklarıyla ekoturizm alanında büyük potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, güvenlik ortamının bozuk olması, milli parklardaki silahlı milis faaliyeti, altyapı yetersizliği ve yetişmiş personel eksikliği nedeniyle turizm sektörü gelişmemiştir. Kongo Nehri üzerinde başlayan tekne turları dışında turizm faaliyeti bulunmamaktadır. Varlıklı Kongolular yurtdışında tatil yapmaktadır.

Madencilik

Ülkede elmas, altın, bakır, kobalt, demir, koltan, uranyum, çinko ve gümüş gibi madenler çıkartılmaktadır. İhracatın %96,7'si kıymetli mineral ihracatından oluşmaktadır. Her yeraltı minerali münhasıran devlete aittir. Ancak, Maden Kanunu'nda belirtilen belirli uygunluk, öncelik ve kapasite kriterlerinin karşılanması koşuluyla, herhangi bir özel veya tüzel kişi, devlet tarafından madencilik faaliyetlerinde (araştırmadan işletme ve dağıtımına kadar) yetkilendirilebilir. KDC'de mevcut olan maden izinleri türleri araştırma izinleri, işletme izinleri (küçük ölçekli madenler dahil) ve atık işletme izinleridir. Zanaatkarların yaptığı (artisanal) madencilik ve taş ocağı haklarına ilişkin özel mevzuat da mevcuttur.

KDC'de madencilik faaliyetlerini geliştirmek isteyen şirketlerin, bir işletme izni alabilmek için uygunluk koşulu olarak ya bir Kongolu şirket kurmaları ya da bir 'madencilik acentesi' ile ikametgâh seçmeleri gerekmektedir. Buna ek olarak, şirketlerin madencilik iznine hak kazanabilmeleri için ya hâlihazırda gerekli izinlere sahip olan devlete ait bir şirketle

(Gécamines, MIBA ve diğçerleri gibi) bir ortak girişim oluşturmaları ya da zorunlu olarak %10'luk bir pay ayırmaları zorunludur.

Maden arama faaliyetlerinde bulunmak isteyen herhangi bir kişi, Maden Kadastrosuna önceden bildirimde bulunmalı ve arama izni almalıdır. Bu izin, gelecekteki potansiyel arama veya işletme haklarıyla ilgili olarak herhangi bir öncelik gerektirmez.

Herhangi bir uygun özel şirkete, tüm mineral maddelerle ilgili olarak, bir kez aynı süre için yenilenebilir, beş yıllık bir süre için arama izni verilebilir. Bir şirketin arama iznine hak kazanabilmesi için, arama izni kapsamındaki alan için ödenecek yıllık yüzey haklarının toplam tutarının en az beş katı mali kapasiteye sahip olması gerekir. Yüzey hakları metrekaşe başına 5,89 dolar tutarındadır. Ayrıca, şirketin herhangi bir araştırma faaliyetine başlamadan önce bir rehabilitasyon ve etki azaltma planı sunması gerekmektedir. İzin verilmesinden sonraki bir yıl içinde arama çalışmalarına başlama gerekliliği de dahil olmak üzere, iznin sürdürülmesi için belirli yükümlölükler vardır.

Araştırma izni sahibi, bir fizibilite çalışması yoluyla, bir madenin geliştirilmesi, inşası ve işletilmesi için ekonomik olarak işletilebilir bir maden yatağının (özel izinlerin bulunduğu atıklar dahil) ve yeterli mali kapasitenin varlığını kanıtlaması halinde, Maden Bakanı, 15 yıllık dönemler için yenilenebilir, 25 yıllık bir kullanım izni vermektedir. İşletme izni, yalnızca Maden Kanunu'nda ayrıntılı olarak listelenen belirli nedenlerle Maden Bakanı tarafından reddedilebilir. İşletme ruhsatının alınması işletmeciyi, işletmecinin sermayesinin %10'unu bedelsiz olarak devlete devretmekle yükümlü kılar.

Maden Kanunu, arama ve işletme izinlerine ek olarak, zanaatkâr veya küçük ila çok küçük ölçekli maden hakları ve taş ocağı haklarına ilişkin özel hükümler içermektedir. Taş ocağı hakları, mineral maddelerden ziyade inşaat malzemeleri ile ilgilidir.

Enerji

Petrol:

Ülkenin doğusundaki petrol ve gaz keşifleri, KDC'ye Angola'dan sonra Orta ve Güney Afrika'daki en büyük ikinci ham petrol rezervini veriyor. Bu rezervler öncelikle Tanzanya, Burundi, Ruanda ve Uganda sınırındaki dört büyük gölde bulunmaktadır. KDC, toplam petrol rezervlerinin tahminleri 5 milyar varili aşsa da 180 milyon varillik kanıtlanmış rezervlere sahiptir. Şu anda, Kongo petrol üretimi Sahil Havzası ile sınırlıdır ve tümü ihraç edilen günde 25.000 varil açık deniz üretimi sağlamaktadır. Yakın zamanda tanımlanmış büyük petrol sahalarının yanı sıra, KDC üç büyük petrol yatağında 30 milyar metrekaşe metan ve doğal gazı sahiptir. Ruanda ve Burundi sınırındaki Kivu Gölü'nün sularında yaklaşık 60 milyar metrekaşe çözünmüş metan bulunmaktadır. Gölün Ruanda tarafında, 30-40 megavat elektrik üreten Ruanda yapımı bir biyogaz santrali aracılığıyla metan çıkarılmaktadır. Kivu Gölü'ndeki tahmini 60 milyar metrekaşe metan dışında göl, yılda 250.000 metrekaşe metan üretmektedir.

Hidroelektrik:

Kongo Nehri ve kollarının oluşturduğu akarsu havzası, KDC'yi, dünyanın en fazla hidroelektrik enerjisi üretim potansiyeline sahip ülkelerinden birisi yapmaktadır. (100 bin mw) Yalnız Matadi'deki Inga Barajı 45 bin mw kapasitesi ile tüm Güney Afrika'nın hidroelektrik enerji gereksinimi karşılayabilecek potansiyele sahiptir. Buna karşın hâlihazırda Inga Barajından yalnız 1.775 mw elektrik üretilebilmektedir. Bu yüzden ülkede elektrik sıkıntısı yaşanmaktadır. KDC halkının yalnız %19'unun elektriğe erişimi vardır.

Kinşasa-Lumumbaşi arasındaki Inga-Shaba enerji nakil hattı, ülkedeki en önemli nakil hattı olma özelliğini taşımaktadır. Ülkenin genelinde elektriksiz birçok yerleşim bölgesi bulunmasına ve Kinşasa'da neredeyse her gün elektrik kesintileri yaşanmasına karşın, KDC, Inga Barajı'ndan sağladığı elektrik enerjisini Kongo Cumhuriyeti (Brazavil) ve Zambiya üzerinden Güney Afrika Enerji Havuzu isimli bölgesel enerji şebekesine satmaktadır. Angola, Botswana, Namibya ve Güney Afrika Inga III projesini geliştirerek 2000 mw elektrik üretmeyi ve Batı Enerji Koridoru Projesiyle bu elektriği satın almayı amaçlamaktadırlar. Projeye ilişkin etütler ve finansman arayışları devam etmektedir.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Protokol:

Kongolular genellikle hem kişisel hem de iş ilişkilerinde açık ve misafirperverdir. Ancak protokol, özellikle hükümet yetkilileri ile yapılan iş toplantılarında ve işlemlerde önemini korumaktadır. Sağduyu, nezaket ve Avrupa sosyal görgü kuralları gelenekleri geçerlidir. Karşılaşma ve ayrılma sırasında tokalaşılır. “Mösyö”, “Madam” ve “Matmazel” olağan seslenme biçimleridir. Üst düzey hükümet yetkililerine uygun unvanla (Ekselans veya Sayın Bakan gibi) hitap edilmelidir. KDC'de iş dili Fransızcadır. Neredeyse tüm toplantılar Fransızca yapılmaktadır. Özellikle hükümet yetkilileri ile toplantı talepleri resmi yazılı talep ile gönderilmelidir.

Zaman:

Programa ve randevu saatine sadık kalınması çok nadirdir. Avrupa'da olduğundan daha fazla zaman, sabır ve toplantı gerektirir. Randevuları zamanlarken, bir tarih ve saat oluşturmak için ekstra zaman ve kaynaklara izin vermek gerekir. Gecikme veya iptallere, özellikle hükümet yetkilileriyle yapılan toplantılara, gecikme süresinin görevlinin konumu ile orantılı olarak arttığı şekilde hazırlıklı olmak gerekir. Özel sektör biraz daha dakik olma eğilimindedir. Öğle yemekleri genellikle iki saat sürer, akşam yemekleri sekiz veya dokuzda başlar. Randevuları bir gün önceden onaylamak gerekmektedir.

Kıyafetler:

İş kıyafetleri veya tenue de ville, özel sektör veya hükümet yetkilileri ile iş toplantıları için uygundur ve gündelik kıyafet olması gerektiği açıkça belirtilmedikçe çoğu akşam yemeği için de önerilir. Genellikle ekim-nisan ayları olan yağışlı mevsimde kulüp veya dış mekân işlevleri için bir şemsiye ve bir şemsiye getirilmesi faydalı olacaktır. Isı ve nem göz önüne alındığında, doğal pamuklu kıyafetler en fazla konforu sağlar. Çamaşırhane ve kuru temizleme, büyük otellerde ve çeşitli küçük mağazalarda mevcuttur.

Para Kullanımı (kredi kartı, çek dahil)

Demokratik Kongo'nun para birimi Kongo Frangıdır. Ülkede Bankacılık sistemi uluslararası bankacılık sistemine entegre olmasına rağmen genel olarak bankacılık sistemindeki yüksek kesintilerinin mevcudiyeti ve devam eden mevcut alışkanlıklar nedeniyle tasarrufların ve ülkedeki dövizin çok cüzi bir kısmının finansal sistemde olduğu bilinmektedir. Ülkede çek ve senet kullanımı yaygın değildir, ticari ilişkiler genellikle nakit olarak gerçekleşmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Diplomatik Pasaport hamilleri her 180 günde 90 gün önce vizeden muaftır. Umuma mahsus, hususî ve hizmet pasaportu hamilleri vizeye tabidir.

Resmi Tatiller (milli gün vb.) ve Mesai Saatleri

Mesai saatleri:

08.30-16.00 (Pazartesi-Cuma)

Tatil Günleri:

- 1 Ocak: Yeni Yıl,
- 4 Ocak: Bağımsızlık Şehitleri Günü,
- 16 Ocak: Ulusal Kahraman Laurent Désiré KABILA Günü,
- 17 Ocak: Ulusal Kahraman Patrice Emery LUMUMBA Günü,
- 6 Nisan: Simon KIMBANGU'nun Savaş ve Afrika Bilinci Günü,
- 1 Mayıs: İşçi Bayramı,
- 17 Mayıs: Silahlı Kuvvetler Günü,
- 30 Haziran: Bağımsızlık Günü,
- 1 Ağustos: Ebeveynler Günü,
- 25 Aralık: Noel

Yerel Saat

Türkiye'den 2 saat geridedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri (temsilcilik ofisi, şube, ticari acente dahil)

- Halka açık limited şirket (Anonim Şirket,SA),
- Basitleştirilmiş anonim şirket (Basitleştirilmiş anonim şirket, SASS),
- Özel limited şirket (limited şirket, sarls),
- Adi ortaklık (komandite ortaklıklar, genel ortaklıklar),
- Limited ortaklık (basit limited ortaklık, SCSS),
- Ortak girişim (katılımcı şirketler),
- Fiili ortaklık (fiili şirketler),
- Ekonomik çıkar grupları (ekonomik çıkar grupları, EIG'ler),
- Yabancı bir şirketin kayıtlı şubesi, Temsilcilik veya irtibat ofisi

Şirket Kurma Prosedürü (Başvuru merci, başvuru yapmaya yetkili kişi, istenen evraklar, kuruluş sermayesi vb.)

İşyeri açılış yükünü azaltmak için, Kongo Demokratik Cumhuriyeti 1 Kasım 2012 tarihinde iş kurma için tek bir nokta (“tek noktadan başvuru”) yaratan bir “Guichet Unique” kararı çıkarmıştır. Guichet Unique, Nisan 2013'te uygulamaya konmuş ve Guichet Unique de la Création d'Entreprise GUCE (Tek nokta başvuru merkezi) iş uygulamalarını makbuz tarihinden itibaren üç iş günü içinde onaylamak amacıyla iş kurma için gerekli formaliteleri gerçekleştiren tek otorite konumuna sahip olmuştur.

Tek Pencere İşletme Kuruluşuna Sunulacak Belgeler:

- Tüzel Kişilik:
 - Guichet Unique Genel Müdürü'ne hitaben yazılmış iş kurma talep mektubu,
 - 4 nüsha şirket ana sözleşmesi + Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere ana sözleşmenin elektronik versiyonu,
 - Yöneticinin imza örneği (eğer yönetici yabancı ise vize geçerlilik süresinin fotokopisi),
 - Sermaye taahhüdünün beyanı ve ödenmesi,
 - Sermayenin serbest bırakıldığı belge (Şirketin kayıtlı ofisinin bulunduğu Devlette yetkili bir banka veya mikrofinans kuruluşu tarafından verilen ödeme makbuzu veya sertifika).
 - Limited Şirket (SARL) için, katkıların nominal değerinin her biri 5.000 FCFA'nın (10 USD) eşdeğerinden az olmaması gerekse bile, asgari sermaye tutarına ilişkin bir gereklilik yoktur.
 - Anonim Şirket (SA) için, tasarruf mevduatı için halka arz başvurusunda bulunulmaması halinde sermayenin en az 10.000.000 FCFA (20.000 ABD doları), aksi takdirde 100.000.000 FCFA (200.000 ABD doları) tutarında olması gerekmektedir. Bu sermaye tutarına ek olarak, Kongo vergi mevzuatına göre, sermaye değerinin %1'i

oranında orantılı bir vergi (kuruluşta ve muhtemelen sermayenin artırılmasında veya şirketin süresinin uzatılmasında) bulunmaktadır.

– İdari ücretlerin ödendiğine dair belge.

– Gerçek kişi:

- Guichet Unique Genel Müdürü'ne hitaben yazılmış iş kurma talep mektubu,
- Tapu senedi veya kira sözleşmesi veya oturma izni,
- Tanınan bir kimlik belgesi,
- 75 gün geçerli adli sicil kaydı veya yeminli ifade örneği,
- Oturma izni – vize (yabancılar için),
- Evlilik sözleşmesi (Gerekirse yabancılar için),
- Vekâletname veya Yetki Belgesi (Yöneticinin işlemi başlatmak için hazır bulunmaması halinde).

İdareler ve GUCE tarafından sağlanan belgeler:

- İşletme tescili için makbuz,
- Direction Générale des Recettes Domaniales et de Participation Genel Müdürlüğü'nden (DGRAD) teyit notu,
- Tüzük ve Noterlik İşlemleri,
- Ticaret ve Kişisel Mülkiyet Kredi Sicili (RCCM),
- Teminat senedi,
- Ulusal Kimlik Numarası,
- Vergi No. (Vergiler Genel Müdürlüğü (DGRAD)
- INPP Numarası,
- CNSS Numarası,
- Ulusal İstihdam Ofisi'nden (ONEM) kayıt belgesi.
- Ortamın alındığına dair teyid.

Şirket kurma maliyeti:

- Gerçek Kişi: 30 USD
- Tüzel Kişi: Talep eden firmanın noter tasdikli tüzüklerini sunması halinde 80 ABD doları, Tek Pencere İş Kurma (GUCE)'de sunulan özel tüzükler durumunda ise 70 ABD doları.

Dosya işleme süresi: 3 gün.

Temsilcilik, bağlı ortaklık ve şube için gerekenler:

(Ticari Şirketler ve Ekonomik Çıkar Grupları Hukukuna Dair Tekdüzen Kanununun 116-120 ve 179. - 180. maddeleri):

- Başvuru sahibinin bulunduğu ülkedeki Kongo Demokratik Cumhuriyeti Büyükelçiliği tarafından tasdik edilmiş ve onaylanmış Ofis, Şube, Ana Şirket veya Bağlı Şirketin kurulmasına ilişkin karar belgesi,
- Fiziksel adres,
- Sorumlu kişinin adı,

- Kimlik belgesi,
- Talebin açılması ve dosyalanması,
- Tüzükler,
- Şirket varlığını gösteren “K bis” isimli belgenin alınması.

Temsilcilik veya irtibat bürosu yabancı bir şirketin kuruluşu olabilir, ancak bulunduğu taraf devletin hukukuna tabidir ve yürürlükteki hükümlere uygun olarak RCCM'ye kaydedilir.

Temsilcilik faaliyetinin şubeye dönüşmesini gerektirmesi halinde, durumdaki değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren otuz (30) gün içinde RCCM'ye düzeltme talebinde bulunulması gerekmektedir.

Statülerin doğrulanmaması durumunda bu maliyet 80 USD'den 70 USD'ye düşüyor.

İşletme feshi durumunda, şirketler aşağıdaki gibi bir toplu ödeme yaparlar:

- Büyük şirketler için 500.000 FC.
- Orta ölçekli şirketler için 250.000 FC.
- Küçük ölçekli şirketler için 30.000 FC.

KDC, üye ülkeleri için doğrudan geçerli olan sekiz Tekdüzen Yasa yoluyla ticari faaliyetler için modern ve ortak bir yasal çerçeve kuran OHADA üyesidir. Şirketlerin oluşumu, kuruluşu, yönetimi ve kapatılması dahil olmak üzere kurumsal konular, ulusal mevzuatın tüm çelişkili hükümlerinin yerini alan OHADA Ticari Şirketler ve Ekonomik Çıkar Grupları Tekdüzen Yasası tarafından düzenlenmektedir.

Sigorta

2015 yılı, ulusal sigorta şirketi SONAS tarafından 1967'den beri devam edegelen tekelin sona ermesiyle Kongo D.C. sigorta sektörü için belirleyici olmuştur. O zamandan bu yana süregelen piyasa düzensizliği sektöre yeni oyuncuların katılımıyla daha aktif olarak işlemeye başlamıştır. ARCA (Sigorta Düzenleme ve Kontrol Kurumu) artık piyasanın uygun şekilde yapılandırılmasını ve sigortalıların haklarının korunmasını sağlamakla birlikte sigortacıların taahhütlerini yerine getirme yeteneklerini belirlemekten sorumludur. KDC'deki sigorta piyasası çok caziptir ve deregülasyonun zorlukları dikkate değerdir: yaklaşık 105 milyon olduğu tahmin edilen bir nüfus, sigorta piyasasının yılda 500 milyon dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Bankacılık Mevzuatı

KDC'deki ticari banka faaliyetlerinin büyük çoğunluğu, sınırlı sayıda özel işletmeye, döviz piyasası işlemlerine ve ihracat-ithalat hizmetlerine sunulan kısa vadeli kredilere odaklanmıştır. Kredilerin büyük çoğunluğu kısa vadeli, bir yıldan azdır. Politik belirsizlikler, yasal sistemin zayıflığı ve iş yapma iklimindeki zorluklar bankaları uzun vadeli krediler sağlamaya teşvik etmemektedir. Krediler genellikle yabancı para cinsinden olup, ekonomik operatörlerin ulusal para birimine olan güvenlerinin daha da azalmasına neden olmaktadır.

Ülke şu anda gelişmiş ekonomik istikrar yoluyla yerel finansal sistemi iyileştirmeyi amaçlayan bir ekonomik çeşitlendirme stratejisine öncülük etmeye çalışmaktadır. 2024 yılı bankacılık sistemi mevduatında yaklaşık %22,4 oranında artış gerçekleşmiştir. Bu durum özellikle özel şirketler ve hane halklarından gelen mevduatların artmasından kaynaklanmaktadır. Diğer Orta Afrika ülkelerinden farklı olarak Kongo D.C, Orta Afrika Para ve Ekonomik Topluluğu'nun bir parçası değildir ve kendi merkez bankasına sahiptir. Kongo D.C. finansal sistemini güçlendirmek, özel ve bireysel yatırımı teşvik etmek, sektördeki yönetişimi iyileştirmek ve finansal sisteme erişimi artırmak konusunda büyük zorluklarla karşı karşıya bulunmaktadır. Kongo Merkez Bankası raporuna göre, ülke finans sistemi 19 ticari banka, 1 tasarruf bankası, üç banka dışı finans kurumu, üç uzman finans kurumu, 137 tasarruf ve kredi kooperatifi, beş finans şirketi ve 23 mikro finans kurumundan oluşmaktadır. Kongo finansal sistemi, küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki kaliteli fon yönetimi ekiplerinin yetersizliği ve kurumsal yönetim eksikliğinden mustarıdır. Bu durum, finans kurumlarının gelişiminin yavaşlamasına yol açmaktadır. Yerel bankacılık ve finans kurumlarının sermaye yeterliliklerinin zayıflığı özel sektörü yeterince destekleyememeleri durumunu ortaya çıkarmaktadır. İşletmelere fon enjekte etmek ve ekonomiyi ayakta tutmak için açık bir devlet politikası olmadan, çok sayıda özel girişimin iflas edeceği ve ekonomiyi olumsuz yönde etkileyeceği öngörülmektedir. Bu durum, devlet kontrolünden kaçan ve ulusal hazine vergi gelirlerini azaltan kayıt dışı ekonomiye ve mali sistemin söz konusu kayıt dışılığı ortadan kaldıracak kapasiteye sahip olmaması nedeniyle daha da kötüleşmesine neden olmaktadır

Ülkede Bankacılık yaygındır ve sistem uluslararası ödeme sistemine entegre durumdadır. Ülkeye veya ülkeden yapılan herhangi bir para transferi, %0,2 oranında (banka ücretlerine ek olarak) bir döviz vergisine (döviz izleme ücreti) tabidir. Ancak unutmamak gerekir ki ülkeden yurtdışına para çıkarmanın maliyeti çok yüksektir.

Vizeler (Çalışma, oturma izinleri, geçici çalışma vizesi, başvuru merci gibi bilgiler)

KDC'de çalışmak isteyen yabancı kişilerin genellikle iki yıl geçerli ve yenilenebilir bir çalışma izni almaları gerekmektedir. Yurtdışında yaşayanlar ülkeye iş vizesi ile girebilir, yerel bir şirketle iş sözleşmesi yapabilir ve çalışma / oturma izni başvurusunda bulunabilirler.

İşçi çalışan maliyetleri oldukça düşük seviyelerdedir. Yabancı çalışanlar için vizeler altı ardışık ayla sınırlıdır ve maliyeti 300 dolar (tek giriş) ile 400 dolar (çoklu giriş) arasındadır. Normalde temin edilmesi zor olmayan bir başlangıç "geçici" çalışma vizesinin onaylanmasının ardından, bir yabancı işçi en az bir yıllık geçerliliği olan daha pahalı bir "kuruluş vizesi" almaya hak kazanabilir. Yabancılara ödenen maaşlar, yerel istihdamı teşvik etmek için yerel halkın maaşından daha yüksek bir oranda vergilendirilir.

KDC, özellikle gençler arasında kronik olarak yüksek işsizliğe sahip ve aynı zamanda pazarlanabilir becerilerde sıklıkla bulunmayan bir işgücüne sahip olan zor bir işgücü piyasasıdır. Teknik veya mesleki eğitim gerektiren işler çoğunlukla göçmenler tarafından doldurulur.

Üst yönetimin veya yönetim kurullarının oluşturulmasını zorunlu kılan resmi veya resmi bir politika yoktur. Ancak, iş kanunu 100'den fazla çalışanı olan işletmeler için tüm çalışanların %10'unun yerel olması gerektiğini öngörmektedir. Ayrıca, eğer yönetici müdür yabancı ise, genel başkan yardımcısının veya genel sekreterinin genel olarak Kongolu vatandaşı olması beklenir. Bu hükümler faaliyet sektörüne ve mevcut uzmanlığa bağlı olarak feragat edilebilir. Yabancı yatırımcıların ve çalışanlarının hareketliliğini engelleyen zahmetli bir koşulluluk, vize, oturma veya çalışma izni gerekliliği bulunmamaktadır.

Hükümet, Kinşasa ve Lubumbashi şehirlerine uygulanan en yüksek maaş skalasıyla, özel teşebbüsteki tüm çalışanlar için bölgesel asgari ücret belirlemektedir. Yasa, çeşitli işler için 45 ila 72 saat arasında değişen farklı standart çalışma haftaları tanımlamakta ve dinlenme süreleri ve fazla mesai için prim ödemesi öngörmektedir. Yasa herhangi bir izleme veya uygulama mekanizması oluşturmaz ve hem resmi hem de kayıt dışı sektörlerdeki işverenler genellikle bu hükümlere saygı göstermez. Kanun zorunlu fazla mesaiyi yasaklamamaktadır.

Kaynak: T.C. Kinşasa Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği